

РОЛЬ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ В СОЦІАЛЬНО – ЕКОНОМІЧНОМУ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЇ (НА ПРИКЛАДІ м.СУМИ)

студентка Нужна А.В.

(наук. керівник доц. ІлляшенкоТ.О.)

Місцеві бюджети відіграють надзвичайно велику роль в економічному та соціальному розвитку території. Саме через державні та місцеві бюджети держава здійснює свою соціальну політику, впливає на соціально - економічні відносини, забезпечує фінансування таких сфер, як культура, охорона здоров'я, соціальний захист населення, а також житлово-комунальних господарств.

Органи місцевого самоврядування пов'язані з розв'язанням проблем економічного і соціального розвитку. Вони найчастіше відчують недоліки фінансової структури, зумовлені кризою в економіці та складнощами функціонування фінансової системи в країні.

Поява функцій і завдань, які виконуються органами місцевого самоврядування, стали об'єктивними чинниками процесу відродження місцевих фінансів у державі. Цей процес розвивається у ході становлення національної фінансової системи України. Місцеві фінанси формуються як самостійна складова фінансової системи держави.

Роль місцевих бюджетів висвітлюють у своїх роботах такі вчені як: Н.А.Бак, С.В. Вишняков, М.І Кульчинський, О.Д.Дамідов. В своїх працях вони розкривають сучасний стан місцевих бюджетів та способи його регулювання.

Актуальність теми полягає в тому, що при формуванні місцевих бюджетів і особливо при розподілі і перерозподілі їх витрат на потреби місцевого спрямування показують, що у більшості випадків місцеві органи самоврядування фактично не мають повної самостійності у використанні коштів, що спрямовуються до місцевого бюджету.

Метою даної роботи є визначення ролі та значення місцевих бюджетів для соціального та економічного розвитку регіонів України на основі аналізу значення Сумського бюджету в розвитку даного району на прикладі промислового комплексу.

На сьогодні Суми є одним з промислових центрів з добре розвинутою інфраструктурою, потужним індустріальним потенціалом та великими трудовими ресурсами. У промисловому секторі ведуть

діяльність 936 підприємств, серед яких мають статус великих 58 одиниць. Вони забезпечують робочими місцями понад 41,9 тисяч чоловік. Основна продукція: устаткування для нафтогазового комплексу та хімічної промисловості, насоси, прилади, засоби автоматизації, маспектрометри, електронні мікроскопи, мінеральні добрива, лакофарбова продукція, гумотехнічні вироби, будівельні матеріали, меблі, швейні машини, господарчі товари, продовольчі товари народного споживання.

Темпи промислового виробництва в порівнянні 2007 з 2002 роком істотно зросли. Якщо в 2002 році вони становили 41,3%, то вже в 2005 – 46,5, а в 2007 році темпи виробництва збільшилися до 61,5%. Якщо брати обсяги промислового виробництва окремих галузей, то порівняно з минулорічними показниками зростання спостерігається по таких підгалузях: металургія та оброблення металу – на 40,6%; виробництво інших неметалевих мінеральних виробів – на 29,6%; машинобудування – на 21%; хімічна та нафтохімічна промисловість – на 3%; харчова промисловість та перероблення сільськогосподарських продуктів – на 7,9%; легка промисловість – на 20%. Отже, промисловий комплекс істотно впливає на розвиток місцевих бюджетів, відповідно зі зростаннями темпів промислового виробництва.

В умовах України, коли в більшості міст спостерігається скорочення зайнятості в ключових галузях виробництва, діяльність місцевої влади із створення сприятливих умов для економічного зростання має винятково важливе значення.

Доходи місцевих бюджетів значною мірою залежать від фінансових ресурсів регіону, галузевої структури господарського комплексу та економічного розвитку регіону. Для забезпечення здійснення своїх повноважень місцеві бюджети формуються з власних доходів та переданих, тобто тих, що передаються центральною владою або органами влади вищого територіального рівня.

Поділ функцій між державою і місцевим самоврядуванням має здійснюватися на основі принципів доцільності і ефективності. Завдання мають покладатися на той рівень влади, який виконає ефективніше та економічніше.

Отже, дослідження суті, значення та принципів функціонування фінансів органів місцевої влади на прикладі промислового комплексу міста Суми, дає змогу узагальнити значення і роль місцевих бюджетів в соціально - економічному розвитку регіонів.